

[Ebba Strange]

kæmpede arbejdsløsheden ved at ansætte flere i postvæsenet og samtidig fik det gamle serviceniveau tilbage. Trafikministeren har oplyst over for udvalget, at statens nettoudgifter ville være ca. 4.900 kr. om året pr. ansat – og regnestykket er stillet meget omhyggeligt op – ved at man har udlignet årslønnen med understøttelsen og inddraget skatten, som det arbejdende postbud skal betale. For et par år siden fik vi en lignende opgørelse over, hvad det kostede at ansætte en børnehavepædagog.

Lad os tage plejehjemsområdet. Den sympatibølge, der tilsyneladende skyller hen over de ældre på plejehjemmene for tiden, har nu givet sig udslag i, at regeringen vil nedsætte en ældrekommission, der skal tage sig af de langsigtede problemer, samtidig med at muligheden består for at få løst nogle af de kortsigtede problemer. Men alligevel mangler vi 1.000 sygeplejersker i normerede stillinger på plejehjemmene, og vi mangler 1.300 sygehjælpere. Dertil kan vi lægge det behov, som eksisterer, men som endnu ikke er normeret.

Lad os tage overarbejdet. Den regering, der har bebudet, at den vil fremsætte et forslag til begrænsning af overarbejde, fremsætter nu for folketinget et finanslovsforslag, der omfatter 1 mill. overarbejdstimer. Hvis disse overarbejdstimer blev reduceret, ville det betyde en offentlig besparelse og flere arbejdspladser.

Eller lad os tage det sidste og mest famøse, nemlig arbejdsministerens forslag om at stramme reglerne for at udbetale dagpenge til folk med deltidsansættelse. Mit partis ordfører i går opholdt sig noget ved, hvad det ville betyde for bygningsarbejdere. Jeg vil nævne, at hvis forslaget får den form, som vi har læst i dagspressen at det vil få, vil det drive mange ud i arbejdsløshed, ikke mindst mange kvinder og mange, der er ansat af det offentlige selv. Det vil nemlig ramme grupper som bibliotekarer, pædagoger, undervisere ved forskellige læreanstalter, HKere, mennesker, der, selv om de ikke tilhører LO-området, også er lønmodtagere. Det er det offentlige selv, der har tilbudt dem stillinger med nogle besynderlige timetal på 17, 34 og 21, bl.a. dengang man lavede de store nedskæringer på daginstitutionsområdet. Det er mennesker, der er afhængige af at få en fuld ugeløn for at kunne klare sig, man nu vil fratage en del af deres understøttelse.

Man kan beklageligvis blive ved med at give eksempler, men konklusionen er klar: arbejdsløsheden er ikke skæbnebestemt; den kunne nedbringes. Den nuværende regering gør det ikke.

Hvad angår overenskomsterne, ved vi vist alle sammen, at overenskomstforhandlinger på LO-området er inde i et meget vanskeligt leje. Reallønnen er faldende og er faldet det sidste år, og regeringen og Arbejdsgiverforeningen kører parløb. Det er ikke vores opgave at blande os i forhandlingerne. Derfor skal jeg bare fastslå, at det i det danske arbejdsmarkedssystem er legitimt at etablere konflikter, når overenskomsternes retsgrundlag falder bort. I det danske arbejdsmarkedssystem er det en grundregel, at konflikten er fredsskabende, det vil sige, at det er gennem konflikt, man finder en ny balance mellem parterne.

SF afviser derfor også et overenskomstindgreb herindefra til foråret, og vi fraråder regeringen de såkaldte trepartsforhandlinger i 1979. De vil i realiteten blive to mod én, hvor Arbejdsgiverforeningen og regeringen sidder side om side mod fagbevægelsen. Er nogen i tvivl, kan de forlyste sig med at læse, hvad udenrigsministeren har sagt om de sager, som jeg fortalte om før, i Aalborg Stiftstidende den 21. september 1978.

Lige så klart det er, at statsmagten skal holde sig fra det private arbejdsmarked, lige så indlysende er det, at regeringen bør optræde som en hæderlig og ordentlig arbejdsgiver over for de offentligt ansatte. Formanden for FTF, Kirsten Stallknecht, har imidlertid beskrevet forholdet på en anden led. Hun har sagt, at den offentlige arbejdsgiver, finansminister Knud Heinesen, end ikke tør blinke med øjet, før han ved, hvad der foregår på det private arbejdsmarked.

Helt bortset fra, at det er beklageligt, når nogen anbringer sig i en situation, hvor andre afgør, om de tør blinke med øjnene, er det både forkert og uansvarligt, at regeringen optræder på den måde over for de titusindvis af lønarbejdere, den har i sit brød. Staten har et særligt ansvar som overenskomstpart over for sine ansatte. Hidtil er statens ansvar blevet varetaget af regeringen under ansvar over for folketinget. Folketinget har ikke keret sig ret meget om det ansvar, der også er placeret her i tinget. Vi mener, at tinget bør give sig